

## **Teze výzvy 4.3 – Vybavení odborných vědeckých a oborových knihoven**

### **Oblast podpory 3.2 – Propagace a informovanost o výsledcích VaV**

#### **Prioritní osa 3 – Komercializace a popularizace VaV Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace**

##### **Základní východiska pro zacílení výzvy 4.3**

Nastavení systému podpory vychází z těchto základních předpokladů:

Dostupnost vědeckých informačních zdrojů je základním předpokladem produkce kvalitních výsledků institucí VaV sféry. Nezajištění nebo omezení dostupnosti má negativní dopad na českou vědu a její zapojování do evropského, příp. světového výzkumného prostoru a aplikační sféry.

Financování vědeckých informačních zdrojů a související infrastruktury (databází, periodik, elektronických i klasických dokumentů apod.) je podpůrnou aktivitou výzkumných pracovišť, jejichž činnost je stimulována v rámci ostatních prioritních os OP VaVpI. Podpora vědeckých informačních zdrojů a související infrastruktury je tak jedním z dílčích cílů evropské politiky výzkumu, vývoje a inovací.

V současné době je v ČR dostupnost vědeckých informačních zdrojů pro širší odbornou veřejnost nedostatečná. Je sice částečně zajištěno dočasné zpřístupnění nákladných mnohaoborových citačních databází a je umožněno zabezpečení většiny vědních oborů základními klíčovými špičkovými průběžně aktualizovanými informačními zdroji pro některé veřejné vysoké školy, výzkumné organizace (podle definice Rámce Společenství) a odborné a vědecké knihovny (poskytující služby podle zákona č.257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon)), ale dlouhodobá garantovaná dostupnost některých zdrojů chybí a není tak zabezpečena komplexnost pokrytí zdrojů. Tato výzva má přispět k nápravě situace zlepšením dostupnosti vědeckých informačních zdrojů, má zabránit ohrožení informačního zajištění české vědy a hrozící rezignaci na zvyšování informační gramotnosti a dále vzniku či prohlubování vzdělanostních rozdílů společnosti mezi regiony.

Vědecké knihovny, zejména mimopražské a s regionální působností, se nacházejí v nevyhovujícím stavu, co se týče vybavenosti pro moderní vědecké užívání. Se zpřístupněním a zefektivněním využívání širokých databází je přímo spojena obnova IT technologií, knihovnických technologií či samotného vybavení prostor. Výsledkem bude inspirativní uživatelsky přívětivé pracovní prostředí na evropské úrovni.

## Zaměření podpory

Hlavním cílem výzvy 4.3 je prostřednictvím investic do vědeckých informačních zdrojů a související infrastruktury zabezpečit dostupnost těchto zdrojů, jejich efektivní využívání a vytvořit tak podmínky pro produkování kvalitních vědeckovýzkumných výsledků.

Realizace projektů v rámci výzvy 4.3 sleduje tyto specifické cíle:

- Pořízení a zabezpečení elektronických a listinných vědeckých informačních zdrojů včetně přístupů k nim formou licencí a multilicencí.
- Informační zabezpečení celých vědních oborů základními a nejdůležitějšími informačními zdroji a zajištění aktualizace informačních zdrojů pro VaV.
- Modernizace vybavení interiéru knihoven pro efektivní a uživatelsky přívětivé využívání pořízených informačních zdrojů.
- Vytváření podmínek pro kvalitní VaV v ČR a lepší uplatnitelnost české vědy ve světě.
- Podpora dostupnosti informačních zdrojů pro širší odbornou veřejnost a stimulace zájmu o VaV.
- Podpora efektivního, moderního a uživatelsky přívětivého využívání pořízených informačních zdrojů, např. pomocí vzdálených přístupů, a tím rozšíření okruhu potenciálních uživatelů.

Projekty jsou zaměřeny na **podporu vědeckých informačních zdrojů a související infrastruktury pro oblast vědy, výzkumu a tvorby inovací** v prvních sedmi Prioritách aplikovaného výzkumu a vývoje<sup>1</sup>: Biologické a ekologické aspekty udržitelného rozvoje, Molekulární biologie a biotechnologie, Energetické zdroje, Materiálový výzkum, Konkurenceschopné strojírenství, Informační společnost, Bezpečnost a obrana.

Jedná se primárně o pořízení licencí elektronických informačních zdrojů (EIZ) a listinných zdrojů a s tím související pořízení či obnova hardware, software a sítí. Dále se jedná o vybavení knihoven a studoven nábytkem, bezpečnostními systémy, specializovanými knihovnickými technologiemi, komunikační technikou, které umožní pohodlné a kvalitní užívání. Vybavení učeben a přednáškových místností je však již nepřípustné. Podpora je směřována vysokým školám, výzkumným organizacím podle definice Rámce společenství a odborným a vědeckým knihovnám, které poskytují služby podle zákona č.257/2001 Sb.

Výzva 4.3 – Vybavení odborných vědeckých a oborových knihoven je zaměřena na podporu odborných vědeckých a oborových knihoven s minimálně krajskou působností, aby vytvořily efektivně fungující pracovní prostředí evropské úrovně. Samotné zpřístupnění zdrojů a databází umožní vědeckým pracovníkům a studentům kontakt se současnými výzkumnými publikacemi, směry, postupy a záměry ve světě vědy a přispěje tak k domácí výzkumné aktivitě určité kvality. Zpřístupnění těchto zdrojů širší odborné veřejnosti pak přispěje popularizaci vědy a informovanosti o jejích výsledcích, což je v zájmu rozvoje společnosti.

---

<sup>1</sup> Novelou zákona č. 130/2002 Sb. z roku 2009 se nahrazuje dokument Dlouhodobé základní směry výzkumu, používaný v dřívějším textu OP VaVpI.

Pro účely této výzvy je **odborná knihovna** chápána jako knihovna, která poskytuje knihovní služby<sup>2</sup> a disponuje multiborově zaměřenými fondy. **Oborová knihovna** poskytuje knihovní služby<sup>3</sup>, zaměřené na jeden nebo skupinu souvisejících vědních oborů. V obou případech se bude v rámci výzvy jednat o hlavní cílovou skupinu tvořenou vědecko-pedagogickými pracovníky, studenty a širší odbornou veřejností.

Základní parametry podpořených projektů:

1. Projekty musí být primárně zaměřeny na **zajištění a zpřístupnění vědeckých informačních zdrojů** a až sekundárně na obnovu podpůrné infrastruktury.
2. **Udržitelnost** projektu a **sdílení** infrastruktury – bude kladen důraz na velmi kvalitní a reálný plán udržitelnosti aktivit, který mimo jiné zajistí:
  - (i) racionální a efektivní využití vědeckých informačních zdrojů a související infrastruktury pro VaVaI ;
  - (ii) sdílení a zprostředkování jednotlivých služeb pořízených vědeckých informačních zdrojů a související infrastruktury co nejširšímu okruhu uživatelů – subjektů v oblasti VaV s propojením do existující sítě, včetně sítí mezinárodních.

Projekt musí být realizován na území České republiky mimo region hl. m. Prahy s tím, že přínosy z realizace projektu musí plynout do způsobilých regionů.

Projekt může být realizován jediným žadatelem/příjemcem nebo tzv. **konsorciem žadatele a partnerů**. Tohoto konsorcia se mohou účastnit také tzv. spolupracující organizace.

**Spolupracující organizací** se pro účely OP VaVpI také rozumí „partner bez finančního příspěvku“, tj. instituce, která splňuje požadavky kladené na partnera a zároveň se nepodílí na způsobilých výdajích projektu, což je jeden z pojmových znaků partnerství v OP VaVpI (zde se hovoří o mimopražských subjektech). Nejedná se ani o vztah založený na komerční bázi.

Cílem výzvy je zajistit dlouhodobou garantovanou dostupnost vědeckých informačních zdrojů pro co nejširší vědecko-výzkumnou sféru a širší odbornou veřejnost v ČR. Je tedy nelogické a neefektivní geograficky vyčleňovat instituce v pražském regionu z potenciálního systému dostupných informačních zdrojů. Pražské subjekty se tedy budou moci stát uživateli služeb konsorcia knihoven s tím, že náklady vzniklé na tyto služby budou nezpůsobilými výdaji projektu. Tito uživatelé mají status výše zmíněných **spolupracujících organizací**. Výstupy a výsledky projektu těchto subjektů musí mít primární dopad do způsobilého regionu.

Způsobilými stavebními výdaji jsou stavební úpravy do úrovně povinnosti ohlášení stavby nebo stavebního povolení, při které se zachovávají půdorysná i výšková ohraničení stavby.

**Vyhlášení výzvy se předpokládá v srpnu 2011 a ukončení příjmu žádostí začátkem ledna 2012.**

<sup>2</sup> Dle zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb.

<sup>3</sup> Dle zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb.

## **Co není předmětem podpory**

Předmětem podpory není mimo jiné výstavba a nákup staveb ani rozsáhlé rekonstrukce staveb. Dále předmětem podpory není vybavení přednáškových místností, učeben a dalších prostor sloužících k jiným než knihovnickým účelům a k práci s vědeckými informačními zdroji ani investice do další infrastruktury nesouvisející primárně s těmito činnostmi.